

Ideály Pionýra: Paměť, Pomoc, Poznání, Pravda, Přátelství, Překonání, Příroda

Tisková zpráva: 19. 8. 2018

1968 - pionýři se postavili invazi Službou vlasti

Invaze v srpnu 1968 šokovala celou společnost včetně představitelů teprve nedávno předtím osamostatněného Pionýra. Reakcí jeho členů bylo zapojení do akce Služba vlasti, při níž zúčastněné organizace vyzývaly nejen své členy, ale veškerou československou mládež, aby se nepoddala okupantům, aby pomáhala s péčí o zraněné, nemocné, děti i seniory, aby vyrážela na brigády a přiložila pomocnou ruku k obnově poničené vlasti, zachování úrody, zprovoznění dopravy...

Za „oficiální“ zahájení akce lze považovat prohlášení „Československé mládeži!“, které 29. 8. (v návaznosti na výsledek tzv. Moskevských jednání) společně vydali zástupci Pionýra, České tábornické unie, Junáka, Československého svazu mládeže a dalších organizací. Citujme z něj:

„Chlapci a děvčata, znovu se na vás v těchto dnech obracíme. Chceme vám ještě jednou jménem organizací mládeže a dětí poděkovat za váš rozhodný postoj a statečné vlastenectví, jež jste projevili v uplynulých těžkých dnech. Je ho zapotřebí dnes i v budoucnosti.

Boj, který jsme společně započali, není u konce a neskončí, pokud na našem území bude jeden cizí voják. Nikdy se nesmíme s výsledkem moskevských jednání, i když chápeme, že v současné době jsou našimi hlavními zbraněmi rozum, rozvaha a jednota lidu. I pro mládež je dnes rozhodující to, co ji spojuje - vztah k vlasti, boj proti všem, kteří jí ubližují nebo by chtěli ubližovat.

Příkaz těchto dnů zní - SLUŽBA VLASTI“

Na toto prohlášení navazovaly další výzvy, adresované Pionýrem a například společně s Junákem vedoucím i dětem. Hlavní myšlenkou celé iniciativy bylo nevzdat se, nepodlehnout strachu, zachovat důstojnost a víru ve vlastní síly. I díky Službě vlasti v roce 1968 ukázala mladá generace Československa celému světu, jaká je - v naprosté většině se postavila proti cizím silám a za legitimní ústavní činitele. Odpor byl nenásilný a racionální - spočíval hlavně v práci, přesto byl jednoznačným projevem nesouhlasu s přítomností cizích armád.

Další kroky Pionýra

se také nesly v nenásilném duchu, přesto musely být energické a srozumitelné. Pionýr se snažil využít svých zahraničních kontaktů: Vyzval Mezinárodní výbor hnutí dětí a dospívající mládeže (CIMEA) a jeho prostřednictvím i Světovou federaci demokratické mládeže mimo jiné k odsouzení invaze a boji za uplatňování Deklarace dětských práv, která byla okupací porušena.

Bezprostřední výsledek výzva nepřinesla - protože situace v Československu názorově rozdělila i mezinárodní společenství mládežnických hnutí. Ale byla k nepřeslechnutí... a v prosinci 1968 Pionýr ukončil vztahy s dětskými organizacemi okupačních států.

Netrvalo však dlouho a vlastně všem, kdo tento návrh předkládali, to přineslo životní zápletky. Nejen, že jim byla znemožněna další práce v Pionýru, ale byli i profesně a občansky postiženi.

Kdo to dnes ví? Nebo spíše, chce vědět?

Úsměvná vzpomínka závěrem,

kteřá ale dobře dokresluje atmosféru doby. Tak dnes působí ilustrace k (tehdejší) pionýrským zákonům, které v roce 1968 vytvořil už tehdy známý kreslíř Pavel Kantorek. Obrázek vystihující zákon „Pionýr miluje svou vlast a dokazuje to činy.“ byl v daném roce skutečně velmi aktuální.

Informaci podává: Jakub Kořínek, jakub@pionyr.cz, 777 745 886